

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Karnagyi készségek fejlesztése 1

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészet Intézet
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Mesterképzés (MA)
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Zeneművészet a kortárs térben
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Karnagyi készségek fejlesztése 1			A tantárgy kódja	TMM 1310
2.2. Az előadásért felelős tanár neve					
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr . Potyó István egyetemi adjunktus				
2.4. Tanulmányi év	1	2.5. Félév	1	2.6 Értékelés módja	Kollokvium
2.7. Tantárgy rendszere	Opcionális			2.8. Tantárgy típusa	Opcionális tantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám						1	melyből: 3.2. előadás			3.3. szeminárium/labor/projekt		1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám						14	melyből: 3.5. előadás			3.6 szeminárium/labor		14
3.5 Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:												óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)												14
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás												10
3.5.3. Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórással)												10
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)												
3.5.5. Vizsgák												2
3.5.6. Más tevékenységek:												
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám											36	
3.8. A félév összóraszám											50	
3.9. Kreditszám											2	

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	
4.2. kompetenciabeli	Alapszintű karvezetési ismeretek és készségek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Kottatár, kottatartó állvány, kottamásolási lehetőség, zongora, tükör.
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP5	Előkészíti a kóruspróbát
CP2 2	Zenei diskurzust vezeti és hitelesen érvel
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT3	A közösség kreativitását stimulálja

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP5	Az egyetemi hallgató hallgató magas szintű ismeretekkel rendelkezik a különböző zenei együttesek próbáinak előkészítésére vonatkozó módszertani, művészeti és pszichopedagógiai alapelvekről.	Az egyetemi hallgató önállóan tervezi és szervezi meg a hatékony próbafolyamatokat, az adott repertoárhoz és a különböző zenei együttesek színvonalához tud igazodni.
CP2 2	Az egyetemi hallgató mélyreható ismeretekkel rendelkezik a hangszerelés és a hangszeres átdolgozás technikáiról, érti a zenekari kivonatok elkészítésének alapelveit, valamint a kisebb együttesek nagyobb hangszeres együttesekké történő kibővítésének módszereit, az egyes hangszerekre jellemző zenei textúra és hangszín sajátosságainak figyelembevételével.	Az egyetemi hallgató önállóan képes hű és szakszerű zenekari kivonatokat készíteni, valamint összetett hangszereléseket és átíratokat kidolgozni különböző hangszeres együttesek számára. Képes a zenei szerepek hatékony újraelosztására, valamint az eredeti partitúrák újrahangszerelésére a hangszerelés, a tempó vagy a harmónia módosításával, az adott együttes igényeinek megfelelően.
CT3	Az egyetemi hallgató ismeri a kreativitás elméleteit, a csoportos alkotói folyamatok dinamikáját, valamint az interdiszciplináris együttműködés alapelveit művészeti környezetben.	Az egyetemi hallgató az ötletek szabad kifejezését elősegítő alkotói légkör kialakítására képes. A művészeti együttműködést elősegíti és a közösség tagjait kreativitásra bírja.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. Magas szintű ismeretekkel rendelkezik a különböző zenei együttesek próbáinak előkészítésére vonatkozó módszertani, művészeti és pszichopedagógiai alapelvekről, és ismeri a tervezés szakaszait, a motivációs stratégiákat, valamint a munkafolyamat optimalizálásának lehetőségeit.
2. Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a hangszerelés és a hangszeres átdolgozás technikáiról, a zenekari kivonatok elkészítésének alapelveiről, valamint a kisebb együttesek nagyobb létszámú együttesekké történő bővítésének módszereiről, az egyes hangszerekre jellemző zenei textúra és hangszín sajátosságainak adaptálásával.
3. Alkalmazza a kreativitást serkentő módszereket, a csoportos alkotói folyamatok dinamikáját és az interdiszciplináris együttműködés alapelveit művészeti környezetben.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)

kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

1. Önállóan képes megtervezni és szervezni a próbafolyamatokat, az adott repertoárhoz és a zenei együttesek színvonalához igazodva; hatékonyan gazdálkodik az idővel, egyértelmű célokat határoz meg, azonosítja az interpretációs nehézségeket, valamint megfelelő módszereket alkalmaz azok kijavítására és megszilárdítására.
2. Szakszerű zenekari kivonatokat képes készíteni, valamint összetett hangszereléseket és átiratokat tud dolgozni különböző együttesek számára; hatékonyan újra tudja szervezni a zenei szílamokat, könnyebb hangszerelést, tempót vagy a harmóniát módosíthat; a zenei anyagot az adott együttes sajátosságaihoz és szükségleteihez igazítja.
3. Támogató és inspiráló alkotói környezetet teremt, elősegíti a kreativitást és a művészeti együttműködést, kiaknázza a csoporttagok potenciáljait, valamint az egyéni hozzájárulásokat koherens művészi folyamatba integrálja.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
Könyvészet		
8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. téma: A karmesteri gesztusnyelv tökéletesítése ● A gesztus gazdaságossága és hatékonysága ● A gesztustér megfelelő kihasználása ● A vizuális jelzések egyértelműsége ● A gesztus amplitúdója és a megszólaló hangzás közötti kapcsolat ● A felesleges, zavaró mozdulatok kiküszöbölése	Bemutatás; önértékelés; társértékelés; magyarázat; csoportmunka.	
2. téma: A kezek függetlensége és a fejlett testkoordináció ● A jobb és bal kéz differenciált funkciói ● Több zenei információ egyidejű kezelése ● A testtartás és az egyensúly a vezénylés során ● Összetett nonverbális kommunikáció	Demonstráció; magyarázat; zenehallgatás; önálló megfigyelés; kísérletezés.	
3. téma: A tempó kontrollja és az agogikai rugalmasság A lüktetés stabilitása	Gyakorlás; példa; magyarázat; videópélda.	

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

● Organikus accelerando és ritardando alkalmazása ● Rubato és kontrollált kifejező szabadság ● A metrikai átmenetek kezelése		
4. téma: A zenei frázis formálása gesztusok segítségével ● A zenei frázisok felépítése és artikulációja ● A dallamívek irányítása ● A kollektív zenei légzés ● A feszültségi és feloldási pontok kialakítása	Bemutatás; magyarázat; zenehallgatás; önálló megfigyelés; kísérletezés.	
5. téma: A dinamika kifejezésének fejlett technikái ● Fokozatos és kontrasztos dinamika ● Az egyes szekciók közötti hangzásbeli egyensúly ● A gesztus és a hangzás intenzitása közötti kapcsolat ● A dinamikai csúcspontok kontrollálása	Bemutatás; önértékelés; társértékelés; magyarázat; csoportmunka.	
6. téma: Artikuláció és stíluskarakter ● Legato, staccato, marcato és ezek kombinációi ● A zenei karakter gesztusokban történő kifejezése ● Az artikulációk stílári megkülönböztetése ● A belépések és a zárások egyértelműsége	Bemutatás; magyarázat; zenehallgatás; önálló megfigyelés; kísérletezés.	
7. téma: A hangzásbeli egyensúly és a zenekari textúrák kezelése ● A hangzásbeli rétegek hierarchizálása ● A fő- és mellékszólamok kiemelése ● A hangzás sűrűségének kontrollálása ● A zenei textúra átláthatóságának biztosítása.	Interpretáció; önértékelés; társértékelés; magyarázat; csoportmunka.	
8. téma: A repertoár stílári interpretációja ● A barokk zene vezénylese ● A klasszikus és romantikus stílus sajátosságai ● A modern és kortárs zene nyelvezete ● A vezénylestechnika alkalmazása a különböző stíluskorszakok sajátosságaihoz	Bemutatás; magyarázat; zenehallgatás; önálló megfigyelés; kísérletezés.	
9. téma: A partitúra karmesteri elemzése ● A formai struktúra azonosítása ● A harmóniai és hangszínbeli elemzés ● Az interpretációs koncepció kialakítása ● A próba során felmerülő nehézségek előrejelzése	Gyakorlás; példa; magyarázat; videópélda.	

10. téma: Fejlett próba vezetési stratégiák ● A próbák hatékony megtervezése ● Az együttes problémáinak diagnosztizálása ● Időhatékony próbavezetési technikák ● A kollektív tanulási folyamat optimalizálása	Demonstráció; magyarázat; zenehallgatás; önálló megfigyelés; kísérletezés	
11. téma: Művészeti vezetés és interperszonális kommunikáció ● A szakmai tekintély és az empátia egyensúlya ● Az együttesel kialakított kapcsolatok kezelése ● Az előadók motiválása ● Konfliktushelyzetek kezelése	Önértékelés; társértékelés; magyarázat; csoportmunka; videópélda	
12. téma: Kórus- és vokálszimfonikus együttesek vezénylése ● A vokális hangképzés sajátosságai ● A szöveggel és a dikcióval való munka ● A kórus és a zenekar közötti hangzásbeli egyensúly ● Vegyes összetételű együttesek koordinációja	Interpretáció; önértékelés; magyarázat; csoportmunka.	
13. téma: Összetett és kortárs repertoár kezelése ● Aszimmetrikus ütemmutatók és poliritmia ● Modern harmóniai nyelvezet ● Kiterjesztett játéktechnikák és speciális notációk ● Összetett ritmikai struktúrák koordinációja	Bemutatás; magyarázat; zenehallgatás; önálló megfigyelés; kísérletezés.	
14. téma: Egyéni interpretációs koncepció kialakítása ● Az egyéni művészi identitás fejlesztése ● Az interpretációs döntések szakmai indoklása ● Az elemzés és a karmesteri gyakorlat összekapcsolása ● Felkészülés az önálló szakmai és művészeti tevékenységre	Gyakorlatok; példa; magyarázat; videópélda.	
Könyvészet: BÁRDOS Lajos – <i>Életet az énekbe; Karvezetés I–II.</i> Tankönyvkiadó, Budapest, 1982. BOTEZ D. D. – <i>Tratat de cânt și dirijat coral</i>, vol. I–II. Editura Institutului de Cercetări Etnologice și Dialectologice, București, 1982, 1985. FORRAI Miklós – <i>Öt évszázad kórusa.</i> Zeneműkiadó Vállalat, Budapest, 1956. GÂSCĂ Nicolae – <i>Arta dirijorală – Dirijorul de cor.</i> Editura Hyperion, Chișinău, 1992. HEGYI József – <i>Karvezetés.</i> Állami Pedagógiai Főiskola, Budapest, 1960. HERMAN Vasile – <i>Formele muzicale ale clasicilor vienezi.</i> Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009. KODÁLY Zoltán – <i>Gyermek- és nőikarok.</i> Zeneműkiadó, Budapest, 1970. KODÁLY Zoltán – <i>Vegyeskarok.</i> Editio Musica Budapest (EMB), 1972. SANDU-DEDIU Valentina – <i>Alegeri, atitudini, afecte. Despre stil și retorică în muzică.</i> Editura Didactică și Pedagogică, București, 2010.		

SZÉKELY Árpád – KOVÁCS L. Attila – *A református kántor kézikönyve*. Az Erdélyi Református Egyházkerület kiadása, Kolozsvár, 2002.
 TERÉNYI Ede – *Gyermek- és nőikarok*. Grafycolor, Kolozsvár, 2005.
 TERÉNYI Ede – *Karácsonyi muzsika*. Grafycolor, Kolozsvár, 2008.
 TODUȚĂ Sigismund – *Forme muzicale și analiza muzicală*.
 VOICULESCU Dan – *Polifonia secolului XX*. Editura Muzicală, București, 2005.
 s nőikarok(Grafycolor, Kolozsvár, 2005), Karácsonyi muzsika (Grafycolor, Kolozsvár, 2008)

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás			
9.5 Szeminárium/ Labor	A szemináriumokon való részvétel, a kezdeményezőkézség; a feldolgozott kórusművek ismerete; a tanulmányok során feldolgozott művek vezénylési koncepciójának és vezénylési vonalának ismerete; az együttes vezénylése.	Karmesteri gyakorlat értékelése	70%
	A karmester számára fontos sajátos elemek felismerése; a partitúra elemzése; a technikai problémák megoldása; egy kórusmű első látásra történő, karmesteri szempontú elemzése.	Karmesteri gyakorlat értékelése	30%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
...			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az *Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás* szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.

	 Antartható fejlődés általános ikonja							
1 FÁRA SÁRÁCIE 	2 FOAMETE „ZERO” 	3 SÁNÁTATE SI BUNÁSTARE 	4 EDUCATIE DE CALITATE 	5 EGALITATE DE GEN 	6 APÁ CURATĂ SI SĂNĂTATE 	7 ENERGIE CURATĂ SI LA PREȚURI ACCESIBILE 	8 MUNCĂ DECENTĂ SI CREȘTERE ECONOMICĂ 	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE SI INFRASTRUCTURĂ 
								
10 INEGALITĂȚI REDUSE 	11 ORĂȘE SI COMUNITĂȚI DURABILE 	12 CONSUM SI PRODUCȚIE RESPONSABILE 	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ 	14 VIAȚĂ ACVATICĂ 	15 VIAȚĂ TERESTRĂ 	16 PACE, JUSTITIE SI INSTITUTII EFICIENTE 	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR 	Nem alkalmaz- ható
								

Kitöltés időpontja:

Előadás felelőse:

Szeminárium felelőse:

2026. április 4.

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

Intézetigazgató:

2026. április 28.